

కల్పానికి బంధులు

కేళవులుకు ఉరికత్త తప్పదనుకున్నారు, అమ్మగ్గి హత్యచేసి దైత్యంగా పోలీసుల చేతికి చిక్కిన తర్వాత. ఆసలు పోలీసులు కేళవులను వెన్నాడిందిబరండుకు. వట్టు వగలే వాడు ఓ బాంకులో వెయ్యి రూపాయలు దొంగిలించి పోలీసులకు పోలీసులకు పనిపడింది. తర్వాత అతన్ని దొంగగా పట్టుకునే దానికన్నా పాఠకుడుగా పట్టుకున్నారు.

పోలీసుల వెంట వెళ్ళుతూ కేళవులు ఓవూరు వెళ్ళు తిరిగి, నేలమీద వెళ్ళుటో తప్పలా తేలు తున్న అమ్మగ్గి దేవోన్నిచూచి, తుప్పున ఉమ్మి,

'మీలాంటి అడోళ్ళ కింలే బావారి!' అనుకున్నాడు. మరెవరికోసమో చూచాడు. అతను అగుసించ లేడు. "చదువుకున్నాడెందుకూ? ఒకేళ దానికి లేకపోతే, ఏదీకీ బుద్ధిఉండక్కర్లా? పదండి!" అని ముందుకు సాగాడు కేళవులు.

చాలామంది కేళవులను లోకి అని, దొంగ అని అనుకుంటారు. కాని కేళవు లెన్నాడూ లోకిగా తిరిగి గానీ, దాగితనంచేసిగానీ ఎరగడు. ఆ పేరు వాడికెలా చచ్చిందో అక్కర్లేమీ అటువంటి వాడు ఈనాడు నిజంగానే దొంగగా మారాడు. పైగా పాఠకుడయ్యాడు. దేనికీ కారణం తేటుండా ఉండగడు, మఱి!

అమ్మడు కేళవులు అక్క కూతురు. మొదటి నుండి అమ్మడంటే కేళవులుకు ప్రాణం. అమ్మగ్గి చదువబ్బి, స్వయంకృషిమీదనే మెట్రిక్ పూర్తి చేసింది. కేళవులుకు అటువంటి అధ్యవ్వం కలక లేదు. ఏడులు వట్టుకు తిరగడం తప్ప వాడికి మరొక పని ఉండేది కాదు.

అమ్మడు ఎప్పుడన్నా "చదువుకోరాదా, బావా, ఊరికే తిరగకపోతే?" అంటే—"మమ్మ చదువు కున్నావు. వాకు అంతే చాలు. నీకింకా చదువుకోవాలని ఉంటే చెప్పు, చెదిరిస్తా" అనేవాడు. మెరిగి పెద్దయిన తర్వాత, మనసు వికసించ నారంభించిన నాటినుండి అమ్మడు, కేళవులు

కాలానికి బండ్లు

అని ఇద్దరు ఉన్న రణధానికి బిలు ఉండేదికాదు. ఇద్దరూ ఒకటే. అమ్మదే కేళులు; కేళులే అమ్మడు. అలాంటి వాళ్ళ ప్రేమా, అనురాగమా.

ఈన పంపిణీకాలైన అమ్మల్లో, వాళ్ళనేకాదు కేళులు. అదే వింత మరీ!

అమ్మడు తెలివైనది. చదువు బాగా అభ్యసించి, అక్కడక్కడా సీకాలు చెప్పుకుంటూ సెలకో డెబ్బయి కూచోయడం వలనూ సంపాదించుకుంటూంది. సంసారాన్ని— ఈన తల్లి, బావ— పోషిస్తూ, అందులోనే కొంత దాసుకుంటూంది, పైకి చదువుకోవాలనే ఉద్దేశంతో. కానీ బావకు చదువురాదనే దిగులూ, అతన్ని లోకం లోకి, దొంగ అంటూకుంటే వినలేకపోవడం, అమ్మల్లో బాధించ సాగాయి.

ఒక రోజు ఉన్న ఇంటిని మార్చి, తక్కువ బాడుగకు మరో ఇంటిని తీసుకుంది అమ్మడు. కేళులు కూడా సహాయపడ్డాడు సామాన్య మార్పులతో. వాడు స్మృత్యుడూ. తెలివితేటలు వాడు. అయినా చదువు లేదు. 'మనీషికి విద్యా జ్ఞానం లేకపోతే పరిమళంలేని పువ్వుమేకా?' అనుకుని బాధపడింది అమ్మడు. అప్పటికంటే— బావ లోకి, దొంగ అయ్యాడన్నది మరి కలతపెట్టు సాగింది.

"నిన్ను లోకం లోకి, దొంగ అంటూంటే నేను వినలేను, బావా! ఆ పనులు మానేయ్యాలామా?" అంది అమ్మడు.

అద్దంలో అమ్మదీ ప్రతిబింబాన్ని చూచి మురిసిపోతున్న కేళులు అమ్మల్లో దగ్గరికి తీసుకుని ముఖంలో ముఖంపెట్టి, "అమ్మూడా, ఒక్కమాట చెబుతాను, ఏంటావా? నే నెవరు? నువ్వుగదా? అలాగే నువ్వెవరు? నేనేగదా? నేనే అయిన నీ మీద ఒక్కోటి చెబుతున్నాను. నేను లోకినీ కాను, దొంగనూకాను. నే నెవరినీ కొట్టలేదు; ఎక్కడా దొంగతనం చెయ్యలేదు. నాకా పేర్వెలా వచ్చాయో నాకే తెలియదు. ఆం ఒక సాములోరు చెప్పావే, మనం కాలానికి బండ్లం మంటి అంటే అర్థం ఏమిటి?" అని అడిగాడు.

"నా బంగారు బావా, కాలానికి బండ్లంంటే— మానవులేమీ చెయ్యలేరు. మానవులను నడిపించే శక్తి మనోకంటుంది. అదే కాలం. ఆ కాలానికి మనం బండ్లంమన్నమాట!" అని కేళులు పూచయంతో చేరిపోయింది అమ్మడు.

కేళులు బోసులో నిలబడి, వకేలు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పేమంటు ఒక మాట అమ్మడు చెప్పిన మాటలు మననం చేసుకుని, 'అయితే నిన్ను పొడవనం నా పని బాధంటావా, అమ్మదూ? అది నువ్వు చెప్పినకాలం చేసినదా? ఆం. ఇప్పుడవ్వు మయింది కాలం అంటే ఏమిట?"

రూ. 20,000 ల

కోళ్ళ బహుమతులు!

కోలినాస్ చిరునవ్వుల బహుమతులు

56 బహుమతులు!

- రూ 2,500 లు కోలినాస్ చిరునవ్వుల బహుమతులు
- రూ 2,500 లు కోలినాస్ చిరునవ్వుల బహుమతులు
- రూ 1,000 లు యువరాజుకు
- రూ 1,000 లు యువరాజుకి
- రూ 250 లు చొప్పున 26 రాకుమారులకు
- రూ 250 లు చొప్పున 26 రాకుమారులకు

ప్రచార రుసుము లేదు—వయోపరిమితి లేదు

మీ దీలకు వడ్డనుండి అద్భుతమైన ప్రచార వక్రం ఉన్న కోండి. పూర్తి చేయండి. దానిని మెరుగులు దివస మీ దివసపుల ముందు పొడో కనీస పైజా 3 1/2" X 2 1/4" లో నాకో కోలినాస్ దివసపుల బాగా రాజీయం. పోస్టల్ ఛార్జీ నం. 10030, బొంబాయి-15 సంవండ్ల కోలినాస్ దెంబర్ల క్రమం. (సూపర్ పైజా లేదా కోలినాస్) ఒక జుబుట్ పైజా కానీ కార్డును లేదా ఒక కింగ్ పైజా కార్డును లేదా రెండు పైజా పైజా కార్డులను పంపండి.

ఆఖరు తేదీ: ఏప్రిల్ 15, 1965

మధురమైన చిరునవ్వులు... కోలినాస్ చిరునవ్వులు

అక్షర కోలినాస్

త్వరపడండి—మీ చిరునవ్వు బహుమతిని పొందవచ్చు

నేడే మీ దీలకు వడ్డనుండి ప్రచార వక్రం పొందండి

MSPGM/K 7 TEL

కుమారి నాగరత్నం

అనుకుని, తన దైన్యాన్ని తా బహుమానం అందించి మేలుకున్నాడు.

"అమ్మజేవుతుంటే, నీకు?" అని అడిగారు మేలు.

"నా పురదలంటే. అక్కా కూతురు."

"అయితే ఎందుకు పొడిచావు?"

"అదంతా మీ కనుమరం. నేను పొడిచాను. చెబుతున్నానుగా, పొడిచానని? నన్ను ఉరితీయ్యండి. కండకు కండ మీ రారులకూ, గడ్డలకూ వెయ్యండి. కొలంబాత అమ్మల్ని పొడిపించింది; పొడిచాను."

మేలు కోర్టులో అడిగిన ప్రశ్నలకు కేకవులు చెప్పిన సమాధానం వాడికి ఉరితీక్క వెయించింది. కేకవులు ఆ దిషయ్యాన్ని లెక్కపెట్టలేదు. 'అది కూడా కాలం చేసే నవో కాలం. అమ్మడు చెప్పినట్లు—కాదు కాదు—ఆ సామూహం చెప్పినట్లు, అందరూ కాలానికి బంధితో అనుకున్నాడు.

అమ్మల్ని కేకవులు ఎన్ని పొట్టు పొడిచాడో లెక్కలేదు. అయినా అమ్మడు వెంటనే చావలేదు. ఎందుకో బతికి ఉంది. అప్పటికి చేర్చించిన తర్వాత దాక్కర్లు వెళ్ళని నిలిచారు, అట్టేనేవు బతకవని. మరల దాక్కర్లుం బీటుకొంటూనే మేజిస్ట్రేటు వెళ్ళాడు.

అతన్ని చూచి పైకెగిసి పోతున్న తన ప్రాణాలు బలవంతంగా అవేసేట్టి, "కేకవులు బావను, ప్రభాకరావుగారిని చూడాలనుంది" అంది.

వెంటనే లెక్కరలుగా చదివేస్తున్న ప్రభాకరావు కోసం పోలీసు కఠింకాడు కాలేజీకి. ఓ అంగంలలోను జైలునుండి కేకవులు, కాలేజీనుండి ప్రభాకరావు వచ్చారు. కేకవులకు క్షిప్రమై ఉన్న అమ్మడి దేహాన్ని చూచి భోరుమంటూ, "నన్నునేలేదంటు కున్నాను, అమ్మడూ!" అని వినిపిస్తూ పోయాడు.

అమ్మడు నలకగా బయ్యింది. "ప్రాణాలు పోయే లోను నేను జాగ్రత్తగా చూడాలేను, బావా. నీవు ఉండిన పాపం నా కేసు తెలియదు" అని ప్రభాకరావువైపు చూచింది. ప్రభాకరావు, నేరం చేసినట్లు చందివలంపెట్టలేదు.

"చెప్పండి, నా కేసు తెలియవని. చదువు కున్నాను, మీకామాత్రం దైర్యం లేదా?" అంది అమ్మడు.

ప్రభాకరావు ఆత్మ ఒక్కసారి ప్రశ్నించు పుయింది. వెళ్ళగా అలెత్తిచూచి, "అవును, అమ్మడూ. నీకప్పేమీలేదు. వేరే లొండరకదాను. చదువుకున్న చూడాలేయ్యాను" అని, మళ్ళీ తల దించుకున్నాడు.

"సంతోషించా, బావా? ప్రభాకరావు గారిని నేను గురుతుల్యలుగా చూచుకున్నాను. నేను బంటరిగా ఉన్న సమయంలో వారు వచ్చారు. నా అండం వారి మనసును లెక్కపెట్టింది. నేను అండంకాగా పుట్టడమే నా అప్పు. మీ ఒక్క ఇంట్లో ఉండటం మరొక అప్పు... అంతే..."

అంతే. మళ్ళీ అమ్మడు నలకలేదు. కేకవులును ఉరితీక్క కేకరని తెలిసి, దాన్ని తప్పించడానికి ప్రయత్నించాడు ప్రభాకరావు. నేను పైకొక్కరు వెళ్ళింది. అతనికోసం ప్రభాక

నేనానికి కర్త ఎవరైనా, కారణం తానని తెలిస్తే, మరొక వ్యక్తి బాత పడటం సహించదు సహృదయుడైన వ్యక్తి. కారీరకంగా శిక్ష పొందటంకన్నా మానసికంగా అనుభవించటం మహాకష్టం. వచ్చాత్తానం అగ్ని. కానీ, అది దహించదు. పునీతం చేస్తుంది.

రావు తన బీదతంతో ప్రథమంగా బోనులోకి వెళ్ళాడు.

"నేను కాలేజీ విద్యార్థులను సుబోబిల్లియం ఎక్స్‌కర్సన్ తీసుకువెళ్ళి తిరిగి వచ్చేసరికి మా ఇంట్లో మా అమ్మకు సవర్యలు చేస్తూ అమ్మడు అనుపించింది. ఓ పదిహేను రోజులక్రితం వాళ్ళు మా సక్కఇంట్లో బాదుగుతు చేశారు. మా అమ్మద్యారా అమ్మడు చాలా మంచిదని విన్నాను. అభివృద్ధిలోకి తీసుకురావాలని ప్రయత్నించాను. మా అమ్మడు నేను లేని సమయంలో కాపాడిందనే అభిమానం నన్ను చాలా ముందుకు తీసుకువెళ్ళింది. అమ్మల్ని కాలేజీలో చేర్చించి పైకి తీసుకువెళ్ళామని ఆశించాను. మా స్నేహం అభివృద్ధి అయింది. ఒక రోజు అమ్మడి ఫోటో తీశాను. అందుకు మా బావ కోప్పడతాడంది. అప్పుడు కేకవులవంటో నాకు తెలియదు. ఆ సాయంత్రం ఫోటో ఎవ్వార్నివెంటు చేత పట్టుకుని ఇంటికి వెళ్ళా, అమ్మడికోక ఫోటో ఇద్దామని అమ్మడి ఇంట్లో అడుగుపెట్టాను. అమ్మడు ఒక్కతేచావమీదకూర్చుని, తల దువ్వుకుంటూంది. అమ్మడి అండం నన్ను కాపాడ్రుకుడుగచేసింది. ఎప్పుడూ నేనంతలపి సుఖంబావలేదు. ఇంట్లో అమ్మడి తల్లి లేదు. అమ్మడు ఒక్కతే ఉంది." ఏదో ఆశేకం పొంగి వచ్చింది ప్రభాకరావుకు. కాస్తేవు అగి మళ్ళీ చెప్పుకుపోసాగాడు.

"నన్ను చూచి భయపడింది అమ్మడు. ఫోటో అందివ్వవోయి, అమ్మల్ని.... అమ్మల్ని నా హృదయానికి హతుక్తున్నాను. అదే సమయంలో.... అదే సమయంలో కేకవులు తన పురదలు

చదువుకోసం దమ్ము బొంగింది. తీసుకువెళ్ళా, ఇంట్లో అడుగుపెట్టి, మమ్మల్ని చూచాడు. అమ్మడూ, కేకవులూ ఇద్దరే. అయినా వాళ్ళిద్దరూ ఒకటే. మరుక్షణంలో ఏం జరిగిందో నాకే తెలియదు. నేను ఏకైకో పడిఉన్నాను. అమ్మడు నెట్టుట్లో తేలియాడుతూంది. తన మను తననే వెళ్ళింది అవేకంతో—నా వల్ల కలిగించా ఆశేకం—కేకవులు అలా చేశాడు. సామాన్య మానవుడవడేనా అలాగే చేస్తాడు. ఇంత కంటే నేనేమీ చెప్పదలుచుకోలేదు", అన్నాడు ప్రభాకరావు.

ప్రభాకరావు చెప్పినదల్లా దీక్షగా విన్న జడ్జి ఏదో వ్రాసుకున్నాడు. అనాటికి కోర్టు కార్యక్రమం ముగిసిపోయింది.

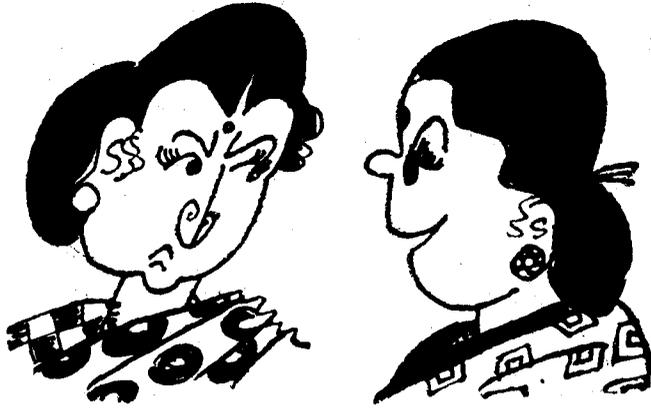
వారం రోజుల తర్వాత సత్రికల్లో కేకవులుకు ఉరితీక్క తప్పించని, బాంకులో దమ్ము బొంగింది నందుకు, ఆవేకంతో అమ్మల్ని పొడిచినందుకు మాదేళ్ళు వైదులతో వేళాటిని ఒక వార్త ప్రకటించబడింది. అంతవరకు పైకరాబాదు నుండి కదలలేదు ప్రభాకరావు.

స్వస్థం చేరుకుని ఇంట్లో అడుగుపెడుతూనే తల్లి పొడమీద పడి, "నన్ను క్షమించమ్యా!" అన్నాడు కన్నీరు కారుస్తూ.

అమె కొడుకును కనికరించింది.

"లే, నాయనా. కాలానికి బంధిలు కానివాళ్ళే నును?" అంది.

తల్లి పాటలు పట్టుకుని భోరున విన్నాడు ప్రభాకరావు, అమ్మడి ప్రాణాలు పోయి నందుకు. ★

"మీ వంటలో కారం మరి అంత ఎక్కువగా వేస్తున్నారేమిటండీ?"
"వారంరోజులుగా వేస్తున్నా చుట్టాలు తిరుగుముఖం పట్టలేదమ్మా."
రితం—ఎస్. కామరత్నం (మద్రాసు-1)